

در باره شبکه ولایتی زنان

شبکه های ولایتی زنان (Provincial Women's Networks) به عنوان شبکه های مردمی در وزارت عدلیه افغانستان ثبت میباشند و زنان از اقشار مختلف در هر ولایت برای اعتماد سازی و هماهنگی با حامیان خویش جهت حل منازعات، صلح و عرضه خدمات همکاری و فعالیت مینمایند. شبکه های ولایتی زنان PWNs با ۳۰ الی ۴۰ عضو در ۱۵ ولایت (کابل، پروان، بامیان، دایکندی، هلمند، قندهار، ارزگان، پکتیا، ننگرهار، لغمان، کندز، بدخشان، بلخ، فاریاب و هرات) فعال هستند. این شبکه ها در سال ۱۳۹۱ توسط نهاد برابری برای صلح و دموکراسی (EPD) در هفت ولایت تأسیس شد و بعداً به پانزده ولایت با حمایت فنی دفتر کورداید Cordaid گسترش یافت. اعضای شبکه ها برنامه های ارتقای ظرفیت و آموزش را بر اساس نیاز آنها دریافت مینمایند تا بتوانند به حیث میانجی و مذاکره کننده خوب و موثر در سطح ولایت شان برای حل منازعات و صلح پایدار فعالیت نمایند. تا به حال آنها بیش از ۱۱۱۸ قضا را با میانجی و دادخواهی حل و فصل کرده اند، که شامل پرونده های چون حل منازعات، خشونت علیه زنان، جلوگیری از ازدواج های قبل از وقت، آموزش و توانمند سازی زنان، اشتغالزایی زنان، مشارکت سیاسی زنان و ارتقای ظرفیت دختران میباشد. اعضای شبکه ها همچنان جلسات منظم را برای تبادل نظریات و تجارب با یکدیگر و با رهبران زن، پالیسی سازان و دیگران دایر می کنند تا دیدگاه و نظریات خود را در مورد منازعات، صلح و حکومتداری شریک و بحث نمایند.

بعد از جرگه تاریخی ملی مشورتی صلح که آزادی ۴۰۰ زندانی دیگر طالبان را تأیید کرد، تمام مراحل اساسی برای آغاز مذاکرات بین‌افغانی تکمیل گردید. اکنون هیچ طرف بهانه‌ی برای به تأخیر انداختن مذاکرات ندارد. ما اعضای شبکه های ولایتی زنان از ۱۵ ولایت افغانستان میخواهیم دولت و طالبان را ترغیب نماییم که به فیصله نمایندگان مردم در جرگه مشورتی صلح برای آغاز مذاکرات بین‌افغانی در اسرع وقت احترام بگذارند.

چهار دهه میشود که افغانستان درگیر جنگ بوده و ما میلیونها نفر از هموطنان خود را درین جنگ تحمیلی از دست داده ایم. ادامه جنگ چیزی جز ویرانی بیشتر میهن ما، گرفتن زندگی هموطنان بی گناه، ایجاد نفرت و عقده های بیشتر در بین مردم ما به ارمغان نخواهد آورد. ما معتقدیم که با گفتگو با یکدیگر و مذاکره صادقانه می توانیم مشکلات خود را حل نمائیم. امروز جهانیان، مردم افغانستان را تشویق میکنند تا به یک توافق صلح آمیز دست یابند و ما به عنوان شهروندان این کشور باید با احتیاط و مسئولیت پذیری ازین فرصت برای خاتمه دادن خونریزی ها، ترویج همدیگر پذیری و زندگی مسالمت آمیز با همدیگر استفاده نماییم. ما به عنوان رهبران این ملت فقیر، در قبال جوانان و کودکان ما که امروز و فردای افغانستان اند، مسئولیت داریم. اکثریت مطلق جوانان و کودکان ما به دلیل ناامنی با چالش های زیادی روبرو هستند. درحالیکه اکثر جوانان و کودکان منطقه و جهان از دسترسی به خدمات، آموزش و تفریح برخوردار اند، جوانان و کودکان ما باید بارخسونت را تحمل نمایند. جوانان ما به دلیل آسیب پذیری و مستعد بودن آنها برای جذب در گروه های مسلح اغلب به عنوان تهدید برای امنیت قلمداد میشوند. ما معتقدیم که با حمایت و توانمندسازی، زنان و مردان جوان افغان میتوانند رهبران تغیر و تحول باشند. جوانان افغان مانند جوانان هر کشور دیگر، اشتیاق، خلاقیت و انگیزه برای بهتر ساختن امور دارند. وقتی دولت و جامعه در مسیردادن انرژی جوانان به کارهای مثبت کوتاه میایند، آنها به دنبال راه های دیگر میروند و این زمانیست که گروه های تروریستی از آسیب پذیری آنها سوء استفاده کرده و آنها را استخدام میکنند. حالا زمان آن رسیده است تا رهبران در مورد نیازها، نگرانی ها و توانایی های مردم خود فکر کنند، منافع و اختلافات شخصی خود را برای خوبی کشور کنار بگذارند.

با دانستن ابعاد داخلی، منطقه یی و بین المللی منازعه افغانستان، ما از همه بازیگران ذیدخل از جمله حکومت، طالبان، رهبران زن و مرد، رهبران مذهبی، بزرگان قومی، کشورهای همسایه و جامعه بین المللی می خواهیم تا ملاحظات و پیشنهادات ذیل را در جریان مذاکرات بین‌افغانی برای تضمین صلح پایدار در نظر بگیرند.

آتش بس

ما از همه طرفهای دیدخل می‌خواهیم تا در نخستین مذاکرات بین‌افغانی در مورد آتش بس بشردوستانه توافق نمایند. این ناعادلانه است که نخبگان سیاسی هر دو طرف گفتگوهای مسالمت آمیز را در کشورهای خارجی به پیش‌ببرند، در حالیکه کشتن افراد بی‌گناه در افغانستان ادامه داشته باشد. ما انتظار داریم که شما خستگی مردم را از جنگ و تمایل آنها را به صلح درک نمائید. علی‌الرغم همه ناامیدی‌هایی که با طالبان، حکومت و همه سیاستمداران داریم، ما امیدوار هستیم که شما بخاطر توقف خونریزی به یک توافق سیاسی میرسید. طوریکه تاریخ گواه است، در یک توافق صلح منابع و قدرت سیاسی در بین نخبگان سیاسی تقسیم میگردد نه در بین مردم عام که در جنگ بیطرف مانده اند. آتش بس به نفع همه ما است. بنابر این همه طرف‌های درگیر جنگ تا زمانیکه به دنبال حل و فصل سیاسی هستند، با متوقف کردن حملات جنگی، حمایت و اراده سیاسی شانرا برای صلح نشان دهند. باید همه به آتش بس بشردوستانه احترام گذاشته و جناح‌های نقض کننده در هنگام آتش بس پاسخگو باشند. بناً ما می‌خواهیم:

۱. **دولت و طالبان** در اولین مذاکرات بین‌افغانی در مورد آتش بس توافق نموده و از تطبیق صادقانه آن اطمینان دهند.
۲. **نهادهای جامعه مدنی** یک میکانیزم مستقل برای نظارت از تطبیق آتش بس که از طریق آن نقض کننده‌های آتش بس افشا گردند، را طرح و تطبیق نمایند.
۳. **جامعه بین‌المللی** مسئولیت دارد تا از توافق آتش بس نظارت نموده و هر طرفی که توافق آتش بس را نقض میکند پاسخگو بسازد.

حضور معنی دار

برای ما حضور ما فقط زمانی معنی دار است که حداقل ۳۰٪ اشتراک کنندگان همه نشستهای صلح در تمام سطوح شامل زنانیکه دارای تجربه و شهرت نیک در ترویج، حمایت و دفاع از حقوق زنان هستند، باشند. در حالیکه ما از تلاش‌های حکومت در برگزاری جرگه مشورتی صلح در مدت زمان بسیار کوتاه قدردانی میکنیم اما حضور تنها ۷۳۰ زن از ۳۴۰۰ نماینده که فقط ۲۱ فیصد را تشکیل می‌دهند برای ما قابل قبول نیست. ما از تلاش‌های رهبران زن در سراسر کشور برای نمایندگی و بلند کردن آواز ما در گردهمایی‌های مختلف از جمله جرگه مشورتی صلح و گفتگوهای بین‌افغانی استقبال می‌کنیم. ما همه شما را تشویق می‌کنیم تا تلاش‌های خود را به نمایندگی از ما در برنامه‌های مختلف ملی و بین‌المللی برای حفظ حقوق اساسی زنان ادامه داده، با نمایندگان زنان در حوزه‌های مختلف در ارتباط باشید و همواره با زنان در مرکز و ولایات مشورت کنید. همچنان نگرانی‌ها و پیشنهادات زنان را در این برنامه‌ها ارائه نمایید. ما اعضای شبکه‌های ولایتی زنان از ۱۵ ولایت فقط از نمایندگانی حمایت خواهیم کرد که به اصول شفافیت و پاسخگویی احترام می‌گذارند و به شکل منظم با گروه‌های زنان در مرکز و ولایات در تماس می‌باشند. بنابراین ما می‌خواهیم:

۱. **زنان رهبر** ارتباطات تانرا با گروه‌های زنان و قربانیان در سراسر کشور ادامه دهید، دیدگاه‌های ما را در تمام نشستها ارائه نمایید و بدون آگاهی و اجماع ما حقوق ما را به خطر نیاندازید.
۲. **دولت** باید تعهد و جدیت خود را در مورد حقوق و مشارکت زنان نشان دهد با این اطمینان که حداقل ۳۰٪ از اشتراک کنندگان در تمام برنامه‌های صلح، زنان متعهد با تجربه و با سابقه دفاع از حقوق زنان از حوزه‌ها و گروه‌های مختلف که در افغانستان زنده‌گی میکنند، باشند.
۳. **طالبان** باید زنانی را که در داخل افغانستان زندگی می‌کنند در تیم‌های خود بگنجانند و از مشارکت آنها در برنامه‌ها اطمینان حاصل کنند تا نگرانی‌ها و پیشنهادات شانرا ارائه نمایند.
۴. **جامعه بین‌المللی** باید به اصل حد اقل ۳۰ فیصد احترام نموده و برگزار کنندگان ملی و بین‌المللی برنامه‌های صلح و همچنان دولت و طالبان را به اشتراک حد اقل ۳۰٪ زنان واجد شرایط که در بالا به آن اشاره شد مسئول قرار دهند. این شامل زنانی باشد که به لسان انگلیسی یا سایر زبانهای بین‌المللی مسلط نیستند.

ثبات و وحدت

وحدت در بین گروه‌های مختلف افغان از جمله احزاب سیاسی، جامعه مدنی، زنان، جوانان، رهبران مذهبی و بزرگان قومی در این مقطع حساس روند صلح در افغانستان بسیار مهم است. همه گروه‌های حامی نظام باید اختلافات خود را کنار بگذارند و برای صلح و منافع ملی کشور با هم همکاری نمایند. گروه‌های حامی نظام باید در پیام‌ها و بیانیه‌های خود در گفتگوها و مذاکرات صلح متحد و با ثبات باشند و نباید یکدیگر را

تضعیف و بی اعتبار کنند. ما همچنان از شرکای بین‌المللی خود انتظار اتحاد و انسجام داریم. ما انتظار داریم که آنها نسبت به حقوق زنان، اقلیت‌ها و حقوق قربانیان همانند سال ۲۰۰۲ قاطع باشند. اتحاد و انسجام ما افغانستان جدید را برای طالبان نشان می‌دهد که گروه‌های مختلف و متنوع برای دستیابی به یک هدف ملی دست به دست هم می‌دهند. بنابراین ما می‌خواهیم:

گروه‌های حامی نظام باید در پیام‌ها و بیانیه‌های خود در گفتگوها و مذاکرات صلح متحد و با ثبات باشند و نباید یکدیگر را تضعیف و بی اعتبار کنند.

ما از شرکای بین‌المللی ما انتظار داریم که نسبت به حقوق زنان، اقلیت‌ها و حقوق قربانیان همانند سال ۲۰۰۲ قاطع باشند.

۱. زنان رهبر برای حمایت از یکدیگر با مردانی که به حقوق زنان، اقلیت‌ها

و قربانیان اعتقاد دارند و از آنها حمایت می‌کنند همکاری و هماهنگی نمایند. ما از شما می‌خواهیم که در برنامه‌های صلح اجازه ندهید کسی با زنان بی احترامی یا بدرفتاری نماید.

۲. شورای عالی مصالحه ملی باید تمرکز بیشتر به نشست‌های مشورتی با اقشار مختلف جامعه به ویژه قربانیان جنگ و همه زنان

و مردان سیاستمدار داشته باشد تا از حمایت آنها برای روند صلح و حفظ دستاوردهای دو دهه اطمینان حاصل نماید.

۳. جامعه بین‌المللی به ویژه ایالات متحده آمریکا در جریان مذاکرات با طالبان، حکومت افغانستان و گروه‌های دیگر باید

دادخواهی و حمایت‌شانرا از ارزش‌ها و اصول حقوق بشری و حقوق زنان، حقوق اقلیت‌ها با تعهد و جدیت ادامه دهند.

گفتگوها

در حالیکه نخبگان سیاسی با درگیری‌های سیاسی یکدیگر را به چالش می‌کشاند، آنها یا اعضای خانواده آنها هرگز به میدان جنگ نمی‌روند تا هزینه‌های جنگ و ویرانی‌ها را درک نمایند. این افراد فقیر جامعه هستند که با خشونت و حملات جنگ روبرو هستند، زندگی آنها آسیب دیده است و خانواده‌های آنها از آموزش و پیشرفت محروم مانده‌اند. علاوه بر این، عدم حکومتداری خوب و حاکمیت قانون زندگی این مردم فقیر را بیشتر از هر گروه دیگر متاثر ساخته است. ما معتقدیم که در کنار مذاکرات و گفتگوهای صلح به سطح ملی و بین‌المللی که نخبگان سیاسی در آن به جای موضوعات مهم بشری، بر روی تقسیم قدرت متمرکز می‌باشند، به منظور بدست آوردن اعتماد و حمایت مردم ما نیاز به سلسله گفتگوها به سطح ولایات و قریه جات داریم تا مردم نظریات‌شانرا برای بهبود حکومتداری و اصل پاسخگویی بحث و شریک نمایند. ادغام جنگجویان و خانواده‌های آنها و بازگشت عزتمندان پناهندگان از کشورهای همسایه برای صلح پایدار بسیار مهم است. بنابراین ما می‌خواهیم:

۱. شورای عالی مصالحه ملی برای ایجاد اعتماد، نشست‌های متداوم با مردم بشمول زنان و مردان مخصوصاً قربانیان جنگ را در

مرکز و ولایات داشته باشند و نگرانی‌ها، نظریات و پیشنهادات آنها را برای اطمینان از حمایت آنها از روند صلح در نظر بگیرد.

۲. همه نهادهای دولتی باید با همه شرکای خویش در سکتورهای مختلف نشست‌های مشورتی داشته و نظریات آنها را برای ترویج

صلح در تمام سکتورها حاصل نموده، تطبیق نمایند.

۳. نهادهای جامعه مدنی باید سلسله گفتگوها را میان زنان و مردان، طالبان و نمایندگان حکومت برای بحث در مورد ریشه‌های

منازعات، چالش‌های مردم با حکومتداری و حاکمیت قانون و پیشنهادات‌شانرا برای بهبود اوضاع سازماندهی کنند. همچنان

گزارشات را با دولت، زنان و مردان رهبر، رسانه‌ها، طالبان و جامعه بین‌المللی برای رسیدگی به موضوعات شریک نمایند.

مصالحه و ادغام مجدد طالبان برای صلح پایدار ضروری است. برنامه‌های خلع سلاح و ادغام مجدد سال ۲۰۰۲ و ۲۰۱۰ آموخته‌های مهمی را برای ما برج گذاشته است تا بتوانیم یک برنامه مؤثر و سازنده تر را طرح و تطبیق نماییم. ما معتقدیم که علاوه بر ایجاد زمینه‌های گفتگو، باید فرصت‌های اشتغالزایی را برای جنگجویان طالبان نیز ایجاد کنیم تا آنها قادر به ایجاد درآمد برای خانواده‌های خود گردند. در غیر آن خطر جدی پیوند آنها با برخی گروه‌های شبه نظامی دیگر که تهدید به پایداری صلح و امنیت می‌باشد، وجود دارد. بنابراین ما می‌خواهیم:

۱. **تیم‌های مذاکره** از هر دو طرف باید جلسات مشورتی در مورد خلع سلاح و مصالحه، بررسی برنامه‌های قبلی، شناسایی عوامل داخلی و خارجی که منتج به ناکامی و کامیابی برنامه‌های گذشته گردیده بودند با شریک داشته باشند. به اساس آن یک برنامه ملی مصالحه و ادغام مجدد برای جنگجویان و بازگشت مهاجرین که بعد از توافق صلح سریعاً آماده به تطبیق باشد ترتیب نمایند.
۲. **نهادهای جامعه مدنی** تحقیقات را در مورد ادغام مجدد و بازگشت مهاجرین در کشور انجام دهند و همچنان تجارب کشورهای دیگر را که در ادغام مجدد موفق بودند مطالعه نموده و نظریات و پیشنهادات شانرا با شورای عالی مصالحه ملی شریک نمایند.
۳. **رهبران طالبان** باید جنگجویان خویش را تشویق کنند که اسلحه خود را به زمین گذاشته، تسلیم نمایند و به برنامه مصالحه ملی و ادغام مجدد بپیوندند.

نظارت

صحبت از صلح از یک طرف و ادامه خشونت از سوی دیگر یک عمل قابل قبول نیست. در طول دوره کاهش خشونت‌ها و آتش بس‌های موقت ما مشاهده کردیم در حالیکه هر دو طرف، دولت و طالبان برای آتش بس به توافق رسیده بودند، حملات جنگی ادامه داشت. علاوه بر این، آنها رسماً یکدیگر را متهم دانستند. ما باید میکانیزم مستقل برای نظارت طرح نماییم تا مراحل مختلف روند صلح را بررسی نموده و بی‌طرفانه به مردم گزارش دهیم. بدین ترتیب مخالفین صلح را شناسایی و آشکار نماییم. به طور مثال نظارت گردد تا زندانیان طالبان که آزاد گردیده اند به جنگ برنگردند و اگر این اتفاق بیفتد، طالبان باید مسئول و پاسخگو باشند. بنابراین ما می‌خواهیم:

ما باید میکانیزم مستقل برای نظارت طرح نماییم تا مراحل مختلف روند صلح را بررسی نموده و بی‌طرفانه به مردم گزارش دهیم و بدین ترتیب مخالفین صلح را شناسایی و آشکار نماییم

۱. **تیم‌های مذاکره** از هر دو طرف توافق کنند تا میکانیزم را برای نظارت مستقل از تمام مراحل روند صلح طرح و تطبیق نموده و گزارش‌های نظارتی را با مردم شریک نمایند.
۲. **نهادهای جامعه مدنی** میکانیزم مستقل نظارتی را در سطح ولایات و قریه جات ایجاد نمایند و گزارشات از اجرای هر مرحله روند صلح را در سطح ولایات با مردم شریک سازند.
۳. **جامعه بین‌المللی به ویژه ایالات متحده امریکا** به عنوان ضامن توافقنامه صلح باقی مانده و هر گروه یا کشوری را که مانع و یا مخالف روند صلح شود، پاسخگو قرار دهد.

در خاتمه، ما معتقدیم که از هر زمان دیگر به توافق صلح نزدیکتر هستیم. ما از تلاش‌های همه طرف‌ها و حمایت جامعه بین‌المللی قدردانی می‌کنیم. ما یکبار دیگر تأکید می‌کنیم که هرگونه درگیری و یا منازعه با گفتگو قابل حل است. ما خوشبین هستیم که دولت افغانستان، طالبان، ایالات متحده و بقیه جامعه بین‌المللی به وعده‌های خویش پایبند بوده و افغانان را در بازسازی کشورشان و زندگی صلح آمیز کمک می‌کنند. ما امیدواریم که به زودی شاهد صلح باشیم تا با میهن خویش عدالت نموده و آن را به یک جای امن و بهتر برای برادران و خواهران خود تبدیل نمائیم تا هیچ افغانی مجبور نباشد به کشور دیگر برای تداوی، کارهای شاقه و یا فرار از خشونت، تبعیض و بی‌عدالتی سفر و یا مهاجرت نمایند.

نوت: این سند توسط زنان افغان از ۱۵ ولایت با همکاری نهاد برابری برای صلح و دموکراسی در سه روز تهیه شده است که امیدواریم بتواند نشاندهنده ظرفیت زنان افغان، ارتباط نزدیک زنان مرکز و ولایات و همچنان دیدگاه ما در راه رسیدن به صلح پایدار باشد. ما نمی‌خواهیم جامعه بین‌المللی مبارزه ما را برای حقوق بشری ما برزند. تنها چیزیکه از آنها می‌خواهیم این است که ما را در میدان نبرد تنها نگذاشته و ما را در روند مبارزه ما برای حقوق بشری ما حمایت نمایند.